UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

S[e]c[und]a Euangelium. Egressus iesus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Visual Library

E Poſtilla

EGreſſus ieſus receſſit in ꝛc. Math. xv. Mar. vij. Hiſtoria huius euangelij facta eſt anno chriſti.xxxij. Idus Maij. feria. vj. luna. xix. indictione. v. Ad initiū huius euāgelij ſcribit ſanctus Mattheus in eodē ca. ꝙ chriſtꝰ dixit diſcipulis ſuis. Omnis plantatio quā non plantauit pater meus celeſtꝭ eradicabit. Sinite illos: ſcilicet phariſeos ꝛ ſcribas: ceci ſunt ꝛ duces cecorum. Cecus autē ſi ceco ducatum preſtet ambo in foueā cadunt. Tunc poſt modū ſequit euangeliū hodiernum. a ❡ Egreſſus ieſus. ſcilicet de terra geraçenorum relictis ſcribis ꝛ phariſeis calumniatoribus ſuis: q̄ ex hoc calumniabātur: qꝛ diſcipli chriſti trāſgrederentur traditiones ſeniorum: ꝛ nō lotis manibus mādacarent. Et hoc ipſi pharisei putabāt eſſe grāde peccatū. Chriſtus autem dixit. Non lotis manibus manducare nō coinquinat hominē: ſed q̄ de corde exeunt ea coinquinant hominem. De corde eñi exeunt cogitationes male/ homicidia/ adulteria/ fornicationes/ furta/ falſa teſtimonia/ blaſphemie: hec ſunt que coinquināt hominem. b ❡ Seceſſit in partes tyri ꝛ ſidonis. Tyrus et ſidon ſunt ciuitates gentilium ſite in terra promiſſionis prope monte libani. c ❡ Et ecce mu. chana. ſcʒ natione. Nam chananei habitauerūt in terra promiſſiōis ante filios iſrael: nec poterāt per eos totaliter extirpari. vnde iſta mulier ab illis qui remāſerant deſcēderat. Iſta autem mulier audiuit de miraculis ieſu chriſti: et ideo firmiter credebat: qꝛ filiam ſuam ſanare poterat. d ❡ A finibꝰ illis egreſſa. Primo venit ad ieſum intra domū: ſed qꝛ eā ibi non exaudiuit/ ſecuta eſt eū in itinē clamās: Miſerere mei fili Dauid. Audierat eñi chriſtū promiſſum iudeis deſcēdere de genere dauid: ergo clamauit e ❡ Miſerere mei fi. da. filia mea male a de. vex. Qui nō rūdit ei verbū. Hec eſt prima duricia quā chriſtus oſtēdit huic mulieri: nō propter indignationē: ſʒ vt ex perſeuerātia ipſiꝰ in pace firmitas fidei eiꝰ ꝛ deuotio oſtenderetur diſcipulis: vt ipſi pro ea rogarēt: vt ſic oñderet nos ſanctorū precibus indigere. Vnde ſequitur. f ❡ Et accedētes diſcipuli eius rogabāt eū. pro ea. g ❡ Dicētes: Dimitte eā: qꝛ clamat poſt nos. Ly. moti erant ad hoc ex cōpaſſione: vt videntes fidem ꝛ deuotionem mulieris. b ❡ Ipſe aūt rūdēs ait. Nō ſū miſſus niſi ad oues que ꝛc. Iſta fuit ſecūda duricia chriſti ad mulie/

F

G

Mat. 14

b

❡ Dñica. II. in Quadrageſima Euāge. Mat. XV. b. in medio

a In illo tēpo ſ a genezareth re. Egreſſus ſ ſeorſum abijt vel declinauit ieſus ſeceſſit ſ vbi ille ciuitates erant ſite. i partes tyri ꝛ ſidonis: et ſ et pagana ecce mulier chananea a finibꝰ illꝭ c egreſſa clamauit dicēs ei: Miſe d ſ confeſſa eſt chriſtū verū meſſiā de Dauid deſcē dentem. rere mei fili dauid: filia mea ma ſ que obſeſſa eſt ſ vt maiorem feruorem excitaret: et ad petendū plus eam alliceret: qꝛ feruēs oratio pro pia cauſa pcioſa eſt corā deo. le a demonio vexat. Qui nō re ſ informamur ad ſctōꝝ patrocinia recurrere ſpōdit ei verbū. Et accedētes di f ſcipuli eius rogabāt eū dicētes: g ſ fac qd petit. ſ digna eſt vt exaudiat Dimitte eā: qꝛ clamat poſt nos. ſ pius ieſus. ſ principaliter veni: vt redimā eos qui ſub lege ſunt Ipſe autē rūdens ait: Non ſum b

A rem iſtā: quaſi diceret eā nō eſſe de ouib⁹ iſrael. i. dei: et ꝑ ɔſequens relinquebat̄ ꝙ ipſa erat de ouibus diaboli. Lyra. Antiquis patribus iudeoꝝ facta fuit ꝓmiſſio de chriſto: ſicut Abrae et Dauid. Sed qꝛ iudei ꝓ maiori parte fidem chriſti repulerunt: et gentiles eā ſuſceperūt: Ideo dicit Hiero. Nō dicit chriſtus hoc qn etiā ad gentes miſſus ſit. Cū aūt hec mulier vidit/ ꝙ nihil poſſet impetrare ꝑ apoſtolos: tunc perſonaliter propius acceſſit: vn̄ ſequitur. a ¶ At illa venit procidēs ante pedes eius. b ¶ Et adorauit eū. ſcʒ tanq̄ dominum ⁊ creatorem omniū creaturarum: tanq̄ deum celi et terre: tanq̄ preceptorem angeloꝝ ⁊ hominum. c ¶ Dicens: Domine/ adiuua me. Et quia filie infirmitatem ſuam eſtimat: ideo dicit: Domie adiuua me. d ¶ Qui reſpondens ait. Non eſt bonū ſumere panem filiorū et mittere canibus. Hec eſt tercia duricia ꝙ eā canē appellauit: ⁊ nō eſſe dignā pane. e ¶ At illa dixit: Etiā domine. Hic oſtēditur humilitas mulieris huius: ꝙ ipſa fatebatur ſe eſſe canē dicens: Etiam domine: qꝛ verum eſt quod dicis: nec peto panem integrum/ ſed micam. f ¶ Nam et catelli edunt de micis que cadūt de mēſa dominorum ſuorum. quaſi diceret: ꝙ ſicut catelli aliqua modica: vt potē micas cadentes de menſa percipiunt: ſic et ego gentilis debeo ſaltem modicū

miſſus niſi ad oues que perierūt
ſ depoſita verecūdia: nā neceſſitate compulſa venit in ꝓpria perſona.
a b dom⁹ iſrael. At illā venit et ado/
ſ ieſum. ſ mi. ſ ſuccurrēdo filie.
c rauit eum/ dicēns: Dn̄e adiuua
ſ illi.
d me: Qui rn̄dens ait: Non eſt bo
ſ Uult plus eā animare ad poſtulādū: ⁊ illius mulieris pagane manifeſtare perſeuerantiam ⁊ iudeorum pigritiam.
nū ſumere panē filioꝝ: et mittere
ſ velut omnino patiens. ſ verum eſt.
e canib⁹. At illā dixit: Etiā dn̄e:
ſ ſed nonne ſ particulis panum.
B f Nā ⁊ catelli edūt de micis q̄ cadunt de menſa dominorū ſuoꝝ.
ſ Nō potuit vltra ſe cōtinere quin exclamaret.
Tūc reſpondens ieſus ait illi: g
O mulier magna eſt fides tua:
ſ ecce efficacia orationis ꝑſeuerātis. ſ liberata
fiat tibi ſicut vis. Et ſanata eſt fi/ h i
a demonio.
lia eius ex illa hora.

C quid ꝑcipere de bn̄ficijs tuis. Querit̄ hic quare chriſtus huic mulieri tantā oſtēdit duriciā? Reſpōdet Hiero. Hoc fecit vt exemplū ꝑſeuerātie nobis daret: ⁊ eius fidem ⁊ cōſtantiā probaret: ⁊ ꝓbatā manifeſtaret. g ¶ Tūc reſpondens Ieſus ait il. O mulier magna eſt fides tua. Iacob⁹ pariſieñ. Hoc patet ex hoc ꝙ filiam non ſecum adduxit ad Ieſum: ſed eaʒ dimiſit in domo: nec chriſtū ad eam ire petiuit: qꝛ credebat eum poſſe filiam ſuaʒ liberare ſolo v̄bo. h ¶ Fiat tibi ſicut vis. Lyra. quaſi diceret: fides tua hoc meret̄. Chryſoſto. D Hic oſtendit quantum valet conſtantia orationis: quia quod apoſtoli non obtinuerunt iſta ꝑfecit. i ¶ Et ſanata ē filia eius ex illa hora: ſcilicet quādo ſermo chriſti proceſſit de ore eius: quia cum redijt domū: inuenit filiā ſanę mentis/ ⁊ plene liberatam ⁊ ſanatā. Circa preſens euangelium vbi dicit̄: Filia mea male a demonio vexatur. Notādum ꝙ ad hoc ꝙ quis nō poſſideat̄ a diabolo duo valent. Primo vt q̄s ſibi a peccato caueat/ ꝓſertim mortali: et ſi incidit: ſtatim conuertat̄: quia in talē demon poteſtatem nō habet: vt ꝓbat Caſſia. in collationibus patrū ꝑ exemplū de ſctō Anthonio: quem duo magi odientes: ꝑ tres ſucceſſiue demones eijcere de cella ſua conabant̄. Cum autē beatus Anthoni⁹ tentationem amariſſimā ſentiēs oraret: et ſigno crucis ſe muniret: ſemꝑ vacui demo/

Duo valēt cōtra obſidionē diaboli

E nes receſſerūt. Et ſic tandē magi illi a beato Anthonio ꝟtutē crucis chriſti ⁊ fidei catholice diſcentes: ad fidē conuerſi ſunt. Tunc diffiniuit beat⁹ Anthonius nullatenus demones poſſe mentē cuiuſq̄ vel corpus inuadere/ niſi eā primū deſtituerint omibus cogitatiōib⁹ ſanctis: ⁊ niſi prius mentē poſſederint. Secūdo valet fidei ſymbolum dictum: vel crucis ſignum pro ſe vel pro ſuis impreſſum. Exemplū patet iu dial. Grego. libro. iij. ca. vij. de iudeo cuſtodito per ſignum ſancte crucis.

¶ Dñica.III. i Quadrageſima Euange. Lu. XI. b. circa mediū.

In illo tēpore: Erāt Jeſus eijciens demonium: et illud erāt mutum. Et cū eiecisset demoniū locut⁹ ē mutus: et admirate ſūt turbe. Quidā aūt ex eis dixerūt: i beelçebub pncipe demōioꝝ eijcit demōia

(glosses: a i. ieſus virtute ſua expulit — demoniū: redidit hoiez mutū. — quod cauſa fuit deſtructionis lingue. — de ſubito miraculo. — phariſeis et ſacerdotibus. — virtutē diuinā aſcripſerunt demoni.) a b c d e f

Poſtilla

F Erat Jeſus eijciens demoniū: et illud erat mutum. Et cuz ⁊c. Luce. xi. Mat. xij. Mar. 3. Hoc euāgel. factū eſt anno chriſti. xxxi. kaleñ. decēbris. feria. v. indicione. iiij. luna xvij. Ante initium illius euangelij ſcribit ſanct⁹ lucas in eodem capitulo. Factū eſt cum eſſet ieſus in quodā loco orans: vt ceſſauit: dixit vnus ex diſcipulis eius ad ipſum: Domine doce nos orare: ſicut Joannes docuit diſcipulos ſuos. Et ait illis: Cum oratis/ dicite. Pater noſter qui es in celis ſanctificetur nomen tuum. Adueniat regnum tuū. Fiat voluntas tua ſicut in celo ⁊c. Tunc poſtmodū ſequitur euangelium hodiernum. a ¶ Erat ieſus eijciens demonium. Gorra. Conuenienter autē poſt documentū orationis ponit miraculum expulſionis demonis. Unde dicit in euāge. Hoc genus demoniorum in nullo poteſt exire niſi in orōne ⁊ ieiunio. b ¶ Et illud. id eſt obſeſſum/ non demonium. c ¶ Erat mutum. Gorra: ſcz ab effectu: q2 mutū faciebat hominē. Et alibi habetur/ ꝙ etiā cecus erat. Et in alio loco/ ꝙ etiā ſurdus erat Unde Beda. In vno hoie tria perpetrata ſunt miracula. Cecus videt: mutus loquit: obſeſſus a demōio liberatur. d ¶ Et cum eieciſſet demonium: locutus eſt mutus. Et admirate ſūt turbe. ſcz ſimplices ⁊ minores: maiores autē calumniabant miraculū/ et blaſphemabāt: vnde ſequitur. e ¶ Quidā aūt ex eis. ſcz ſcribe ⁊ phariſei. f ¶ Dixerūt: in beelzebub principe demoniorū eijcit demonia. Miraculū illud erat publicū: et ideo denegare nō poterant/ ſed puertere conabant dicētes/ ꝙ virtute demonis factum eſſet. Odiū eni et inuidia peruertūt iudicia: et facta interptant ad deteriorē partē. Scribe aūt et phariſei valde oderunt chriſtū: quia acriter arguebat eorū vitia: et ideo miracula diuina virtute facta dixerūt fieri arte magica. ſ. in beelzebub pncipe demoniorū. Unde Beda. Cult⁹ idolatrie a rege ciuitatis Niniue ortū habuit: qui de morte patris ſui nomine Bel intātū doluit: ꝙ ob memoriā ſui aureā ſtatuam patris ſui imaginē ⁊ ſimilitudinē habentē fecit: quā habuit i tāta reuerētia: vt ſi aliq̄ fugitiui vel facinoroſi ad eā confugerēt: eſſent ſecuri de vita ſua: iō ceperūt

Mar. 9. b — G — H

Vide Silueſtrū de hac diſpone